

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa

(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang

Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm

Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu

Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 18

QUYỂN THỨ 446

HỘI THỨ HAI

Phẩm

SƠ NGHIỆP

Thứ 50 - 2

Sở dĩ vì sao? Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy không, vô tướng, vô nguyện làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Trong không, vô tướng, vô nguyện về cùng chẳng về bất khả đắc vậy.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy không khởi không tác làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Trong không khởi không tác về cùng chẳng về bất khả đắc vậy.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy không sanh không diệt làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như

**thể chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Trong không
sanh không diệt về cùng chẳng về bất khả đắc vậy.**

**Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy không nhiễm
không tịnh làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như
thể chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Trong không
nhiễm không tịnh về cùng chẳng về bất khả đắc vậy.**

**Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy vô sở hữu làm
về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thể chẳng thể
vượt qua. Vì có sao? Trong vô sở hữu về cùng chẳng
về bất khả đắc vậy.**

**Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy huyễn, mộng,
vang, tượng, bóng sáng, ánh nắng, việc biến hóa,
thành tâm hương làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với
về như thể chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Trong
huyễn, mộng, vang, tượng, bóng sáng, ánh nắng,
việc biến hóa, thành tâm hương về cùng chẳng về
bất khả đắc vậy.**

**Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy vô lượng vô
biên làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thể
chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Trong vô lượng vô
biên về cùng chẳng về bất khả đắc vậy.**

**Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy chẳng cho
chẳng lấy làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như
thể chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Trong chẳng cho
chẳng lấy về cùng chẳng về bất khả đắc vậy.**

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy chẳng cất lên chẳng đề xuống làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Trong chẳng cất lên chẳng đề xuống về cùng chẳng về bất khả đắc vậy.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy không đi không đến làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Trong không đi không về đến về cùng chẳng về bất khả đắc vậy.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy không thêm không bớt làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Trong không thêm không bớt về cùng chẳng về bất khả đắc vậy.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy chẳng vào chẳng ra làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Trong chẳng vào chẳng ra về cùng chẳng về bất khả đắc vậy.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy chẳng nhóm chẳng tan làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Trong chẳng nhóm chẳng tan về cùng chẳng về bất khả đắc vậy.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy chẳng hợp chẳng lìa làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Trong chẳng hợp chẳng lìa về cùng chẳng về bất khả đắc vậy.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy ngã, hữu tình, mạng giả, sanh giả, dưỡng giả, sĩ phu, bồ-đặc-già-la, ý sanh, nho đồng, tác giả, sử tác giả, khởi giả, sử khởi giả, thọ giả, sử thọ giả, tri giả, kiến giả làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Ngã cho đến kiến giả hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về bất khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy vô ngã, vô hữu tình, vô mạng giả, vô sanh giả, vô dưỡng giả, vô sĩ phu, vô bồ-đặc-già-la, vô ý sanh, vô nho đồng, vô tác giả, vô sử tác giả, vô khởi giả, vô sử khởi giả, vô thọ giả, vô sử thọ giả, vô tri giả, vô kiến giả làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Vô ngã cho đến vô kiến giả hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về bất khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy thường lạc ngã tịnh làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Thường lạc ngã tịnh hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về bất khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy vô thường, vô lạc, vô ngã, vô tịnh, làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Vô

thường vô lạc, vô ngã, vô tịnh hãy rốt ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về bất khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy việc tham sân si làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Việc tham sân si hãy rốt ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về bất khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy các kiến thú làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Các kiến thú hãy rốt ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về bất khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy chơn như, pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghi giới làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Chơn như cho đến bất tư nghi giới hãy rốt ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về bất khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy tánh bất động làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Tánh bất động hãy rốt ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy sắc thọ tướng hành thức làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Sắc cho đến thức hãy rốt ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy nhãn nhĩ tỷ thiệt thân ý xứ làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Nhãn xứ cho đến ý xứ hãy rốt ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy sắc thanh hương vị xúc pháp xứ làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Sắc xứ cho đến pháp xứ hãy rốt ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy nhãn nhĩ tỷ thiệt thân ý giới làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Nhãn giới cho đến ý giới hãy rốt ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy sắc thanh hương vị xúc pháp giới làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Sắc giới cho đến pháp giới hãy rốt ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy nhãn nhĩ tỷ thiết thân ý thức giới làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Nhãn thức giới cho đến ý thức giới hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huống có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy nhãn nhĩ tỷ thiết thân ý xúc làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Nhãn xúc cho đến ý xúc hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huống có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy nhãn nhĩ tỷ thiết thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huống có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy Bồ thí, Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tĩnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huống có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại

không, thẳng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán vô tán không, bốn tánh không, tự cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Nội không cho đến vô tánh tự tánh không hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huống có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huống có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy khổ tập diệt đạo thánh đế làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Khổ tập diệt đạo thánh đế hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huống có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định hãy

rốt ráo vô sở hữu bất khả đắc, huống có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Tám giải thoát cho đến mười biến xứ hãy rốt ráo vô sở hữu bất khả đắc, huống có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn hãy rốt ráo vô sở hữu bất khả đắc, huống có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy Tam thừa Bồ-tát thập địa làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Tam thừa Bồ-tát thập địa hãy rốt ráo vô sở hữu bất khả đắc, huống có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy năm nhãn, sáu thần thông làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Năm nhãn, sáu thần thông hãy rốt ráo vô sở hữu bất khả đắc, huống có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huống có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy Như Lai mười lục, bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Như Lai mười lục cho đến mười tám pháp Phật bất cộng hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huống có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi tùy hảo làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi tùy hảo hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huống có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huống có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí làm về. Các Bồ-

tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về khả đắc.

Thiện Hiện! Tất cả pháp đều lấy Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác, Bồ-tát, Như Lai ứng Chánh Đẳng Giác làm về. Các Bồ-tát Ma-ha-tát với về như thế chẳng thể vượt qua. Vì có sao? Dự lưu cho đến Như Lai ứng Chánh Đẳng Giác hãy rất ráo vô sở hữu bất khả đắc, huông có về chẳng về khả đắc.

Như vậy, Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát vì làm chỗ về cho thế gian nên phát tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện! Sao là Bồ-tát Ma-ha-tát thương xót khổ sanh tử thế gian nên phát tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát vì được thần thông vô ngại tự tại, vượt đại khổ sanh tử các hữu tình, phát tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Thiện Hiện! Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát thương xót khổ sanh tử thế gian nên phát tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

HỘI THỨ HAI

Phẩm

ĐIỀU PHỤC THAM THẢY

Thứ 51

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Ai đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu như thế năng sanh tịnh tín và sanh thắng giải?

Phật bảo: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát lâu đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề phát ý cầu tới, tinh siêng tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa; đã từng cúng

dường trăm ngàn, trăm ức, muôn ức Đức Phật. Ở chỗ các Phật lâu tu phạm hạnh, phát thệ nguyện rộng, căn lành thuần thực, được vô lượng bạn lành nhiếp thọ hộ niệm, mới đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu như thể năng sanh tịnh tín và sanh thắng giải.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu như thể sanh nơi tịnh tín và sanh thắng giải, tâm Bồ-tát Ma-ha-tát này tánh nào tướng nào trạng nào mạo nào?

Phật bảo: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu như thể sanh nơi tịnh tín và thắng giải ấy, tâm lấy điều phục tham sân si và xa lìa tham sân si làm tánh làm tướng, làm trạng làm mạo.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tâm Bồ-tát Ma-ha-tát này lấy điều phục tham sân si và không tham sân si, xa lìa tham sân si và không tham sân si làm tánh làm tướng, làm trạng làm mạo.

Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên tâm tánh tướng trạng mạo như thế mới đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa năng sanh tịnh tín và thắng giải.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng đối Bát-nhã

Ba-la-mật-đa thăm sâu như thế sanh nơi tịnh tín và sanh thắng giải, **Bồ-tát Ma-ha-tát** này sẽ tới chỗ nào?

Phật bảo: Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này sẽ tới Nhất thiết trí trí.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: **Bạch Thế Tôn!** Nếu **Bồ-tát Ma-ha-tát** tới Nhất thiết trí trí ấy, **Bồ-tát Ma-ha-tát** này năng làm chỗ về tới cho tất cả hữu tình?

Phật bảo: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Như người đã nói. Nếu **Bồ-tát Ma-ha-tát** năng đối **Bát-nhã Ba-la-mật-đa** thăm sâu như thế sanh nơi tịnh tín và sanh thắng giải, **Bồ-tát Ma-ha-tát** này thời năng hướng tới Nhất thiết trí trí. Nếu năng hướng tới Nhất thiết trí trí, thời là năng làm chỗ về tới cho tất cả hữu tình.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: **Bạch Thế Tôn!** **Bồ-tát Ma-ha-tát** này năng làm việc khó, nghĩa là mặc đội áo mũ bền chắc như thế, ta sẽ độ thoát tất cả hữu tình đều khiến chứng được Niết-bàn rốt ráo. Dù đối hữu tình làm việc như thế mà đều chẳng thấy thi thiết hữu tình?

Phật bảo: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy, như người đã nói.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này đã mặc áo mũ chẳng thuộc sắc, cũng chẳng thuộc thọ tướng hành thức. Vì có sao? Sắc cho đến thức đều rất ráo vô sở hữu, chẳng Bồ-tát chẳng áo mũ. Nên nói áo mũ kia chẳng thuộc sắc, cũng chẳng thuộc thọ tướng hành thức.

Bồ-tát Ma-ha-tát này đã mặc áo mũ chẳng thuộc nhất thiết trí, cũng chẳng thuộc đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Vì có sao? Nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí đều rất ráo vô sở hữu, chẳng Bồ-tát chẳng áo mũ. Nên nói áo mũ kia chẳng thuộc nhất thiết trí, cũng chẳng thuộc đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.

Bồ-tát Ma-ha-tát này đã mặc áo mũ chẳng thuộc tất cả pháp. Vì có sao? Tất cả pháp đều rất ráo vô sở hữu, chẳng Bồ-tát chẳng áo mũ. Nên nói áo mũ kia chẳng thuộc tất cả pháp.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này, tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu như thế, năng mặc áo mũ công đức như vậy: Rằng ta sẽ độ tất cả hữu tình đều khiến chứng được Niết-bàn rất ráo.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng đội mặc áo mũ bền chắc như vậy: Rằng ta sẽ độ tất cả hữu tình đều khiến chứng được Bát-niết-bàn ấy chẳng đọa

Thanh văn và bậc Độc giác. Vì có sao? Bạch Thế Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này chẳng đời hữu tình an lập phần hạn mà mặc áo mũ bền chắc như thế?

Phật bảo: Thiện Hiện! Người quán nghĩa nào nói lời như thế rằng, nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng mặc áo mũ bền chắc như thế chẳng đọa Thanh văn và bậc Độc giác?

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này chẳng vì độ thoát phần ít hữu tình mà mặc áo mũ bền chắc như thế, cũng chẳng vì cầu phần ít trí mà mặc áo mũ bền chắc như thế. Vì có sao?

Bồ-tát Ma-ha-tát này khắp vì cứu vớt tất cả hữu tình khiến vào Niết-bàn, mà mặc áo mũ bền chắc như thế; chỉ vì cầu được Nhất thiết trí trí mà mặc áo mũ bền chắc như thế. Do nhân duyên đây chẳng đọa Thanh văn và bậc Độc giác?

Phật bảo: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy, như người đã nói.

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế rất là thâm sâu: Không kể năng tu, không pháp sở tu, cũng không tu xứ, cũng không do đây mà được tu tập.

Vì có sao? Bạch Thế Tôn! Chẳng phải trong nghĩa thâm sâu Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây mà có phần ít thật pháp khá được gọi kẻ năng tu và pháp sở tu, hoặc xứ tu tập, hoặc do đây tu.

Bạch Thế Tôn! Như tu hư không là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa . Như tu tất cả pháp là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Như tu pháp chẳng thật là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa . Như tu vô sở hữu là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa . Như tu vô nhiếp thọ là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa . Như tu pháp trừ khiên là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa .

Phật bảo: Thiện Hiện! Tu pháp nào trừ khiên là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa ?

Cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Tu trừ khiên sắc là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa , tu trừ khiên thọ tướng hành thức là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa .

Tu trừ khiên sáu chỗ trong là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa, tu trừ khiên sáu chỗ ngoài là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa .

Tu trừ khiên sáu giới trong là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa , tu trừ khiên sáu giới ngoài là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa .

Tu trừ khiến sáu thức giới là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

**Tu trừ khiến ngã là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa .
Tu trừ khiến hữu tình, mạng giả, sanh giả, dưỡng giả, sĩ phu, bổ-đặc-già-la, ý sanh, nho đồng, tác giả, thọ giả, tri giả, kiến giả là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa .**

Tu trừ khiến Bồ thí Ba-la-mật-đa là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa; tu trừ khiến Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa .

Tu trừ khiến nội không cho đến vô tánh tự tánh không là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Tu trừ khiến chơn như cho đến bất tư nghi giới là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa . Tu trừ khiến khổ tập diệt đạo thánh đế là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Tu trừ khiến bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa .

Tu trừ khiến bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Tu trừ khiến tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Tu trừ khiến không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa .

Tu trừ khiến Tịnh quán địa cho đến Như lai địa là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa . Tu trừ khiến Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Tu trừ khiến năm nhãn, sáu thần thông là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa .

Tu trừ khiến Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Tu trừ khiến ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi tùy hảo là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Tu trừ khiến pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Tu trừ khiến đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Tu trừ khiến quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Tu trừ khiến tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Tu trừ khiến nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí là tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa .

Phật bảo: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy, như người đã nói.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nên nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu như thế quán sát Bồ-tát Ma-ha-tát bất thối chuyển. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tuy hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà không chấp trước, phải biết đây là Bồ-tát Ma-ha-tát bất thối chuyển.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tuy hành Tĩnh lự, Tinh tiến, An nhẫn, Tịnh giới, Bồ thí Ba-la-mật-đa mà không chấp trước, phải biết đây là Bồ-tát Ma-ha-tát bất thối chuyển.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tuy hành nội không cho đến vô tánh tự tánh không mà không chấp trước, phải biết đây là Bồ-tát Ma-ha-tát bất thối chuyển. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tuy hành chơn như cho đến bất tư nghi giới mà không chấp trước, phải biết đây là Bồ-tát Ma-ha-tát hất thối chuyển.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tuy hành khổ tập diệt đạo thánh đế mà không chấp trước, phải biết đây là Bồ-tát Ma-ha-tát bất thối chuyển. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát tuy hành bốn niệm trụ nói rộng cho đến nhất thiết tướng trí mà không chấp trước, phải biết đây là Bồ-tát Ma-ha-tát bất thối chuyển.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát có Bất thối chuyển khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu chẳng quán lời người và dạy răn của người khác lấy làm chơn yếu; chẳng chỉ tin người mà có sở tác; chẳng bị các tham dục, sân nhuế, ngu si, kiêu mạn thấy ô nhiễm nơi tâm, cũng chẳng bị chúng lôi kéo.

Các Bồ-tát Ma-ha-tát có Bất thối chuyển khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu chẳng lìa Bồ

thí BỒ-tát Ma-ha-tát cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa . Các BỒ-tát Ma-ha-tát có Bất thối chuyển khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu, nghe thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu như thế, nơi tâm chẳng kinh chẳng sợ chẳng hãi chẳng chìm chẳng đắm, cũng chẳng lui bỏ sở cầu Vô thượng Chánh đẳng BỒ-đề.

Với Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu vui mừng muốn nghe, thọ trì đọc tụng, thông lợi rất ráo, buộc nhớ suy nghĩ, như thuyết tu hành, không chút nhàm mỗi. Phải biết BỒ-tát Ma-ha-tát bất thối chuyển như thế, đời trước đã từng nghe bao nhiêu nghĩa thú Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu, thọ trì đọc tụng, suy nghĩ đúng lý, tinh tiến tu hành, tâm không nhàm mỗi.

Vì có sao? BỒ-tát Ma-ha-tát bất thối chuyển này do nghe thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu như thế, nơi tâm chẳng kinh, chẳng sợ chẳng hãi, chẳng chìm chẳng đắm, cũng chẳng lui bỏ sở cầu Vô thượng Chánh đẳng BỒ-đề; với Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu vui mừng muốn nghe, thọ trì đọc tụng, thông lợi rất ráo, suy nghĩ đúng lý, tinh siêng tu hành, tâm không nhàm mỗi.

Cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Nếu BỒ-tát Ma-ha-tát nghe thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu như thế, nơi tâm chẳng

kinh, chẳng sợ chẳng hãi, chẳng chìm chẳng đắm, cũng chẳng lui bỏ sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề; với Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu, vui mừng muốn nghe thọ trì đọc tụng, thông lợi rất ráo, buộc nhớ suy nghĩ, tinh siêng tu hành, tâm không nhàm mỏi. Bồ-tát Ma-ha-tát này làm sao tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu?

Phật bảo: Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này nói luôn tùy thuận hướng tới đến vào Nhất thiết trí trí, nên tác hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu như thế.

Cụ thọ Thiện Hiện thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này sao là nói luôn tùy thuận hướng tới đến vào Nhất thiết trí trí, hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu?

Phật bảo: Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nói luôn tùy thuận hướng tới đến vào không, vô tướng, vô nguyện hư không vô sở hữu, không sanh không diệt, không nhiễm không tịnh.

Chơn như, pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới, không tạo không tác.

Như huyễn, như mộng, như vang, như tượng, như bóng sáng, như ánh nắng, như việc biến hoá,

như thành tâm hương, hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Đây là Bồ-tát Ma-ha-tát nói luôn tùy thuận hướng tới đến Nhất thiết trí trí hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Như Phật đã nói, nếu Bồ-tát Ma-ha-tát nói luôn tùy thuận hướng tới đến vào không, vô tướng, vô nguyện, cho đến như thành tâm hương hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu.

Bồ-tát Ma-ha-tát này nói luôn tùy thuận hướng tới đến vào Nhất thiết trí trí hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu, ấy là Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu là hành sắc chăng? Là hành thọ tướng hành thức chăng? Như vậy cho đến là hành nhất thiết trí chăng? Là hành đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chăng?

Phật bảo: Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu chẳng hành sắc, chẳng hành thọ tướng hành thức. Như vậy cho đến chẳng hành nhất thiết trí, chẳng hành đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.

Vì có sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này đã tùy thuận hướng tới đến vào Nhất thiết trí trí, không kể năng tác, không kể năng hoại, không từ đâu đến, không chỗ đến đi, cũng không chỗ trụ, không phương

không cỡi, không số không lượng, không đi không đến. Đã không số lượng đi đến khá được, cũng không năng chứng.

Thiện Hiện! Nhất thiết trí trí như thể chẳng thể lấy sắc chứng, chẳng thể lấy thọ tướng hành thức chứng. Như vậy cho đến chẳng thể lấy nhất thiết trí chứng, chẳng thể lấy đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chứng.

Vì có sao? Sắc tức là tánh Nhất thiết trí trí, thọ tướng hành thức tức là tánh Nhất thiết trí trí. Như vậy cho đến nhất thiết trí tức là tánh Nhất thiết trí trí; đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí tức là tánh Nhất thiết trí trí.

Vì có sao? Hoặc sắc chơn như, hoặc Nhất thiết trí trí chơn như, hoặc tất cả pháp chơn như, đều một chơn như không hai không riêng; hoặc thọ tướng hành thức chơn như, hoặc Nhất thiết trí trí chơn như, hoặc tất cả pháp chơn như, đều một chơn như không hai không riêng.

Như vậy cho đến hoặc nhất thiết trí chơn như, hoặc Nhất thiết trí trí chơn như, hoặc tất cả pháp chơn như, đều một chơn như, không hai không riêng; hoặc đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chơn như, hoặc Nhất thiết trí trí chơn như, hoặc tất cả

pháp chơn như , đều một chơn như, không hai không riêng.

Vậy nên Nhất thiết trí trí chẳng thể lấy sắc chứng, chẳng thể lấy thọ tướng hành thức chứng. Như vậy cho đến chẳng thể lấy nhất thiết trí chứng, chẳng thể lấy đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chứng.

HỘI THỨ HAI

Phẩm

CHƠN NHƯ

Thứ 52- 1

Bấy giờ, chư Thiên cõi Dục, cõi Sắc đều cầm bột hương chiên đàn, bột hương đa-yết-la, bột hương đa-ma-la trên trời; lại cầm hoa sen xanh, hoa sen đỏ, hoa sen trắng, hoa sen vàng trên trời xa rải lên Phật, đi đến chỗ Phật, đảnh lễ hai chân, lui đứng một phía, chấp tay cung kính thưa rằng:

Bạch Thế Tôn! Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế rất là thâm sâu khó thấy khó giác, chẳng thể tìm nghĩ, vượt cảnh tìm nghĩ, nhiệm màu vắng lặng; kẻ trí sáng nhanh may ra biết được, chẳng phải các thế gian đều năng tín thọ. Tức như Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, tất cả Như Lai Ứng Chánh

**Đẳng Giác, với trong kinh Bát-nhã Ba-la-mật-đa
thẩm sâu đây đều tác thuyết rằng:**

**Sắc tức là Nhất thiết trí trí, Nhất thiết trí trí tức
là sắc; thọ tướng hành thức tức là Nhất thiết trí trí,
Nhất thiết trí trí tức là thọ tướng hành thức. Như
vậy cho đến nhất thiết trí trí là Nhất thiết trí trí,
Nhất thiết trí trí tức là nhất thiết trí; đạo tướng trí,
nhất thiết tướng trí tức là Nhất thiết trí trí, Nhất
thiết trí trí tức là đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.**

**Sở dĩ vì sao? Hoặc sắc chơn như, hoặc Nhất
thiết trí trí chơn như, hoặc tất cả pháp chơn như,
đều một chơn như, không hai không riêng, cũng
không cùng tận. Hoặc thọ tướng hành thức chơn
như, hoặc Nhất thiết trí trí chơn như, hoặc tất cả
pháp chơn như, đều một chơn như, không hai
không riêng, cũng không cùng tận.**

**Như vậy cho đến hoặc nhất thiết chơn như,
hoặc Nhất thiết trí trí chơn như, hoặc tất cả pháp
chơn như, đều một chơn như, không hai không
riêng, cũng không cùng tận. Hoặc đạo tướng trí,
nhất thiết tướng trí chơn như, hoặc Nhất thiết trí trí
chơn như, hoặc tất cả pháp chơn như, đều một chơn
như, không hai không riêng, cũng không cùng tận?**

**Phật bảo Chư Thiên cõi Dục, cõi Sắc rằng: Như
vậy, như vậy, như người đã nói.**

Chư Thiên phải biết: Ta quán nghĩa này tâm hăng yên lặng chẳng muốn thuyết pháp. Sở dĩ vì sao? Pháp này thẳm sâu khó thấy khó giác, chẳng thể tìm nghĩ, vượt cảnh tìm nghĩ, nhiệm màu vắng lặng; kẻ trí sáng nhanh mới năng biết được, chẳng phải các thế gian đều năng tin thọ được. Chỗ gọi Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu như thế tức là sở chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác.

Chư Thiên phải biết: Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề như thế không năng chứng, không sở chứng, không chỗ chứng, không thời chứng.

Chư Thiên phải biết: Pháp thâm diệu này chẳng hai hiện hành, chẳng phải các thế gian chỗ hay so lường được.

Chư Thiên phải biết: Hư không thẳm sâu, nên pháp này thẳm sâu. Chơn như thẳm sâu nên pháp này thẳm sâu. Pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới thẳm sâu, nên pháp này thẳm sâu.

Vô lượng vô biên thẳm sâu, nên pháp này thẳm. Vô khứ vô lai thẳm sâu, nên pháp này thẳm sâu. Vô Sanh vô diệt thẳm sâu, nên pháp này thẳm sâu. Vô nhiễm vô tịnh thẳm sâu, nên pháp này thẳm sâu. Vô

trí vô đặc thăm sâu, nên pháp này thăm sâu. Vô tạo vô tác thăm sâu, nên pháp này thăm sâu.

Ngã thăm sâu, nên pháp này thăm sâu. Hữu tình, mạng giả, sanh giả, dưỡng giả, sĩ phu, bổ-đặc-già-la , ý sanh, nho đồng, tác giả, thọ giả, tri giả, kiến giả thăm sâu, nên pháp này thăm sâu.

Sắc thăm sâu, nên pháp này thăm sâu. Thọ tướng hành thức thăm sâu, nên pháp này thăm sâu.

Như vậy cho đến nhất thiết trí thăm sâu, nên pháp này thăm sâu. Đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thăm sâu, nên pháp này thăm sâu. Tất cả Phật pháp thăm sâu, nên pháp này thăm sâu.

Khi ấy, chúng chư Thiên thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Pháp đã nói đây thăm sâu màu nhiệm, chẳng phải các thế gian vội tin thọ được.

Sở dĩ vì sao? Pháp thâm diệu này chẳng vì nhiếp lấy sắc nên nói, chẳng vì nói bỏ sắc nên nói. Chẳng vì nhiếp lấy thọ tướng hành thức nên nói, chẳng vì nói bỏ thọ tướng hành thức nên nói. Như vậy cho đến chẳng vì nhiếp lấy nhất thiết trí nên nói, chẳng vì nói bỏ nhất thiết trí nên nói. Chẳng vì nhiếp lấy đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí nên nói, chẳng vì nói bỏ đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí nên nói. Chẳng vì nhiếp lấy tất cả Phật pháp nên nói, chẳng vì nói bỏ tất cả Phật pháp nên nói.

Bạch Thế Tôn! Thế gian hữu tình, phần nhiều hành chấp nhiếp lấy ngã ngã sở, rằng sắc là ngã là ngã sở, thọ tướng hành thức là ngã là ngã sở. Như vậy cho đến nhất thiết trí là ngã là ngã sở; đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí là ngã là ngã sở.

Bấy giờ, Phật bảo chúng các Thiên rằng: Như vậy, như vậy, như người đã nói, pháp này thâm diệu, chẳng vì nhiếp lấy sắc nên nói, chẳng vì nói bỏ sắc nên nói. Chẳng vì nhiếp lấy thọ tướng hành thức nên nói, chẳng vì nói bỏ thọ tướng hành thức nên nói.

Như vậy cho đến chẳng vì nhiếp lấy nhất thiết nói, chẳng vì nói bỏ nhất thiết trí nên nói. Chẳng vì nhiếp lấy đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí nên nói, chẳng vì nói bỏ đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí nên nói.

Chẳng vì nhiếp lấy tất cả Phật pháp nên nói, chẳng vì nói bỏ tất cả Phật pháp nên nói. Thế gian hữu tình phần nhiều hành chấp nhiếp lấy ngã ngã sở, rằng sắc là ngã là ngã sở, thọ tướng hành thức là ngã là ngã sở. Như vậy cho đến nhất thiết trí là ngã là ngã sở; đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí là ngã là ngã sở.

Chư Thiên phải biết: Nếu có Bồ-tát vì nhiếp lấy sắc nên hành, vì nói bỏ sắc nên hành; vì nhiếp lấy

thọ tướng hành thức nên hành, , vì nói bỏ thọ tướng hành thức nên hành. Như vậy cho đến vì nhiếp lấy nhất thiết trí nên hành, vì nói bỏ nhất thiết trí nên hành. Vì nhiếp lấy đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí nên hành; vì nói bỏ đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí nên hành.

Bồ-tát này chẳng năng tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng chẳng năng tu Tĩnh lự, Tĩnh tiến, An nhĩn, Tĩnh giới, Bồ thí Ba-la-mật-đa. Như vậy cho đến chẳng năng tu nhất thiết trí, cũng chẳng năng tu đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.

Bấy giờ , cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Pháp thẳm sâu đây năng tùy thuận những tất cả pháp nào?

Bạch Thế Tôn! Pháp thẳm sâu đây năng tùy thuận Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng năng tùy thuận Tĩnh lự, Tĩnh tiến, An nhĩn, Tĩnh Giới, Bồ thí Ba-la-mật-đa. Pháp thẳm sâu đây năng tùy thuận nội không, cũng năng tùy thuận ngoại không cho đến vô tánh tự tánh không. Pháp thẳm sâu đây năng tùy thuận chơn như, cũng năng tùy thuận pháp giới cho đến bất tư nghì giới.

Pháp thẳm sâu đây năng tùy thuận khổ tập diệt đạo thánh đế. Pháp thẳm sâu đây năng tùy thuận

bốn niệm trụ, cũng năng tùy thuận bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi.

Pháp thẩm sâu đây năng tùy thuận bốn tinh lự, cũng năng tùy thuận bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Pháp thẩm sâu đây năng tùy thuận tám giải thoát, cũng năng tùy thuận tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Pháp thẩm sâu đây năng tùy thuận không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn.

Pháp thẩm sâu đây năng tùy thuận Tịnh quán địa, cũng năng tùy thuận Chứng tánh địa cho đến Như Lai địa. Pháp thẩm sâu đây năng tùy thuận Cực hỷ địa, cũng năng tùy thuận Ly cấu địa cho đến Pháp vân địa.

Pháp thẩm sâu đây năng tùy thuận năm ở cũng năng tùy thuận sáu thần thông. Pháp thẩm sâu đây năng tùy thuận Như Lai mười lực, cũng năng tùy thuận bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Pháp thẩm sâu đây năng tùy thuận ba mươi hai Đại sĩ, cũng năng tùy thuận tám mươi tùy hảo.

Pháp thẩm sâu đây năng tùy thuận pháp vô vong thất, cũng năng tùy thuận tánh hằng trụ xả. Pháp thẩm sâu đây năng tùy thuận đà-la-ni môn, cũng năng tùy thuận tam-ma-địa môn.

Pháp thẩm sâu đây năng tùy thuận quả Dự lưu cũng năng tùy thuận quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-

hán, Độc giác Bồ-đề. Pháp thẩm sâu đây năng tùy thuận tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, cũng năng tùy thuận chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Pháp thẩm sâu đây năng tùy thuận nhất thiết trí, cũng năng tùy thuận đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.

Bạch Thế Tôn! Pháp thẩm sâu đây đều không sở ngại?

Bạch Thế Tôn! Pháp thẩm sâu đây với sắc không ngại, với thọ tướng hành thức không ngại. Như vậy cho đến với nhất thiết trí không ngại, với đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí không ngại.

Bạch Thế Tôn! Pháp thẩm sâu đây không ngại là tướng.

Vì có sao? Bạch Thế Tôn! Tánh hư không bình đẳng vậy. Tánh chơn như bình đẳng vậy. Tánh pháp giới cho đến bất tư nghì giới bình đẳng vậy. Tánh không vô tướng vô nguyện bình đẳng vậy. Tánh vô tạo vô tác bình đẳng vậy. Tánh vô nhiễm vô tịnh bình đẳng vậy.

Bạch Thế Tôn! Pháp thẩm sâu đây không sanh không diệt. Vì có sao? Bạch Thế Tôn! Sắc không sanh không diệt, bất khả đắc vậy; thọ tướng hành thức không sanh không diệt, bất khả đắc vậy. Như vậy cho đến nhất thiết trí không sanh không diệt,

bất khả đắc vậy; đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí không sanh không diệt, bất khả đắc vậy.

Bạch Thế Tôn! Pháp thăm sâu đây đều không có dấu chân. Vì có sao? Bạch Thế Tôn! Dấu chân sắc bất khả đắc vậy. Dấu chân thọ tướng hành thức bất khả đắc vậy. Như vậy cho đến dấu chân nhất thiết trí bất khả đắc vậy; dấu chân đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng bất khả đắc vậy.

--- o0o ---